

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia lutego 2010 r.

**Pani Bogumiła Ciągwa
Dyrektor Szkoły Podstawowej
w Jurgowie
34 – 532 Jurgów**

*P/09/074
LKR-41036-06/2009*

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła w Szkole Podstawowej w Jurgowie kontrolę realizacji, w latach 2007 – 2009, zadań wynikających z ustawy dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. Nr 17, poz. 141 ze zm.), zwanej w dalszym ciągu wystąpienia „ustawą o mniejszościach narodowych i etnicznych”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym przez Panią Dyrektor w dniu 5 lutego i omówione na naradzie pokontrolnej w dniu 12 lutego 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia pozytywnie realizację zadań wynikających z ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia i oceny szczegółowe:

1. NIK pozytywnie ocenia działania Szkoły na rzecz wspierania i rozwoju słowackiej mniejszości narodowej realizowane poprzez naukę języka słowackiego stosownie do §4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej

uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz.U z 2007 r., Nr 214, poz. 1579). W Statucie Szkoły zawarto odniesienie do uregulowania praw uczniów należących do mniejszości narodowych lub etnicznych jednak nie wskazano jakich mniejszości to dotyczy oraz nie określono zasad organizacji dodatkowej nauki j. słowackiego.

2. NIK nie wnosi uwag do współdziałania Szkoły z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych. W latach szkolnych 2007/08, 2008/09, 2009/10 uczniowie uczestniczyli w licznych imprezach z udziałem mniejszości słowackich (m.in. Towarzystwo Słowaków w Polsce, czasopismo *Život*, Akademia Kształcenia w Martinie, miasto Wysokie Tatry). Dobra współpraca ze Szkołą na rzecz mniejszości słowackiej w Jurgowie została potwierdzona w informacji udzielonej przez Towarzystwo Słowaków w Polsce.
3. Szkoła zapewniła wykwalifikowanych nauczycieli do prowadzenia obowiązkowych zajęć edukacyjnych dla uczniów mniejszości narodowych i etnicznych tj. języka słowackiego i religii. Nauczycielka j. słowackiego jest nauczycielem dyplomowanym oraz posiada tytuł magistra uzyskany na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Konstantego Filozofa w Nitrze na kierunku nauczyciel przedmiotów ogólnokształcących: psychologia – literatura i język słowacki oraz ukończone studia podyplomowe na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Rzeszowskiego w zakresie przygotowania do kształcenia zintegrowanego. Nauka religii prowadzona była przez proboszcza miejscowej parafii na podstawie skierowania do prowadzenia katechezy wydanego przez Kurię Metropolitalną w Krakowie. Posiadał on kwalifikacje wskazane w §1 porozumienia pomiędzy Polską Radą Ekumeniczną oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 4 lipca 2001 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii kościołów zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej (Dz. Urz. MEN z 2001 r., Nr 3, poz. 18).
4. NIK ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, organizację i dokumentowanie obowiązkowych zajęć edukacyjnych z j. słowackiego. Godziny nauki języka słowackiego zostały wskazane w arkuszach organizacyjnych, w każdym z trzech lat szkolnych objętych kontrolą, w wymiarze 10 godzin tygodniowo. Realizację zajęć udokumentowano stosownymi zapisami w dziennikach szkolnych. Nieprawidłowym, zdaniem NIK, było zaplanowanie i realizowanie nauki języka słowackiego w wymiarze

10 godzin tygodniowo w cyklu kształcenia mimo, że ramowy plan nauczania¹ wymagał, stosownie do zapisów w § 4. ust. 1. pkt. 3a cyt. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu aby w szkolnych planach nauczania dodatkowo uwzględnić godziny na naukę języka mniejszości narodowej w wymiarze 3 godzin tygodniowo dla każdego oddziału. Wymiar godzin w arkuszu organizacyjnym Szkoły w każdym lat objętych kontrolą, został zaniżony o dwie godziny. Dodać należy, że zrealizowany w Szkole wymiar godzin został zatwierdzony w arkuszach organizacyjnych zarówno przez Wójta Gminy jak i Kuratorium Oświaty. NIK nie wnosi uwag do liczebności oddziałów i łączenia klas na zajęciach z języka słowackiego oraz religii. Na zajęcia z języka słowackiego uczęszczało w kolejnych latach od 42 do 40 uczniów, tj. ok. 60 % stanu osobowego Szkoły a na lekcje religii co roku uczęszczało 100 % uczniów. Szkoła nie organizowała zajęć z etyki

5. W ocenie NIK Szkoła dobrze wywiązała się z obowiązków dotyczących umożliwienia realizacji podstawowych potrzeb mniejszości nałożonych przez cyt. ustawę o mniejszościach narodowych i etnicznych poprzez objęcie w Szkole nauczaniem języka słowackiego, zgodnie ze statutem Szkoły, wszystkich uczniów, których rodzice złożyli wnioski o objęcie nauką j. słowackiego. Stosowne wnioski były składane przez rodziców drugoklasistów do dyrektora Szkoły w toku nauki w szkole i dotyczyły całego okresu nauki tj. do ukończenia klasy VI. W ocenie NIK nieprawidłowością było uzyskanie pisemnych wniosków dopiero we wrześniu, skoro §2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym stanowi, że wniosek taki składa się dyrektorowi szkoły w terminie do dnia 30 kwietnia. W tym terminie uzyskano dopiero wstępne deklaracje składane ustnie przez rodziców uczniów na zebraniach szkolnych.
6. Program nauczania (DKW-4014-230/99) oraz wybór podręczników (autorów M. Surma, M. Głodasik, A. Krzysztofek.) do obowiązkowych zajęć edukacyjnych organizowanych z języka słowackiego zostały zaopiniowane stosownymi uchwałami Rady Pedagogicznej oraz zatwierdzone przez dyrektora Szkoły. Książki zawierały adnotację o zalecaniu ich na podstawie recenzji rzeczoznawców do użytku szkolnego i wpisaniu ich do wykazu

¹ Dz.U. z 2002 r., Nr 15, poz.142 ze zm.

podręczników szkolnych i książek pomocniczych przeznaczonych dla mniejszości narodowych, mniejszości etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem kaszubskim, dopuszczonych po 10 marca 1999 r. zamieszczonym na internetowej stronie MEN.

7. NIK ocenia pozytywnie fakt, że każdy uczeń podejmujący naukę języka słowackiego otrzymywał na własność zeszyty do ćwiczeń oraz, do dyspozycji na lekcje, podręczniki wypożyczane każdorazowo z biblioteki. Zarówno podręczniki jak i zeszyty ćwiczeń, którymi dysponowano w Szkole otrzymano w latach 2001 – 2003 nieodpłatną przesyłką z Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych.
8. NIK nie wnosi uwag co do prawidłowości wydawania uczniom Szkoły świadectw szkolnych oraz dokumentowania otrzymanych ocen w arkuszach ocen z j. słowackiego oraz religii. Sporządzone je zgodnie z zapisami rozporządzenia MENiS w sprawie zasad wydawania oraz wzory świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych, sposób dokonywania ich sprostowań i wydawania duplikatów, a także zasady legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz zasady odpłatności za wykonywanie tych czynności (Dz.U. z 2005 r, Nr 58, poz. 504 ze zm.).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Sprecyzowanie stosownych zapisów w Statucie określających organizację zajęć dla uczniów należących do mniejszości narodowych lub etnicznych.
2. Dostosowanie arkusza organizacyjnego Szkoły poprzez umieszczenie liczby godzin zgodnej z wymogami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz.U. z 2002 r., Nr 15, poz.142 ze zm.)

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego Pani Dyrektor przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora NIK Delegatury w Krakowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Otrzymują:

1. *Adresat*
2. *NIK Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego*
3. *Akta kontroli*